

ВПЛИВ БУГАЇВ РІЗНИХ ЛІНІЙ НА РІСТ І РОЗВИТОК ТЕЛИЧОК УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Викладено результати досліджень з росту і розвитку телиць західного внутрішньопородного типу та впливу бугаїв-батьків на їхній ріст.

Телиці, ріст, бугай, жива маса, вік

Становлення фенотипу відбувається, головним чином, на ранніх стадіях онтогенезу, а вирішальними неспадковими факторами, які зумовлюють досягнення певного рівня продуктивності та її довічну величину, є умови вирощування і режим господарського використання тварин [1]. Дослідженнями Н. Czaja, S. Polanski [2], А.І. Прудова, А.І. Бальцанова, А.П. Вельматова [3] встановлено значний вплив на ріст і розвиток молодняку бугаїв.

Метою наших досліджень було вивчити вплив бугаїв різних ліній на ріст і розвиток телиць західного внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи.

Методика і матеріал досліджень. Дослідження проводились на 1144 телицях, отриманих від 18 плідників, у племрепродукторі “Селекціонер” Львівської області. Бугаї належали до ліній А.Адеми 30587, Кипариса 633, М.Чіфтейна 95679, Елевейшна 1491007, Р.Соверінга 198998, В.Б.Айдіала 1013415, С.Т.Рокіта 252803, П.Астро-навта 1458744. Живу масу телиць визначали шляхом щомісячного індивідуального зважування. Умови годівлі, утримання та догляду для тварин усіх груп були однаковими.

Результати досліджень. Результати наших досліджень показують, що телички, отримані від різних батьків, мали неоднакову живу масу при народженні (таблиця).

Найменшою вона була у дочок бугая Ельбруса 897 ($28,5 \pm 1,1$ кг), а найбільшою — у дочок бугаїв Фріленда 395241 ($36,6 \pm 2,1$ кг) і Президента 3018 ($36,6 \pm 0,7$ кг). Різниця за цим показником між дочка-

© Л.В. Ференц, Є.І. Федорович,
Й.З. Сірацький, 2005

Жива маса теличок у розрізі батьків бугаїв різних ліній

Кличка та інв. № батька	Жива маса (кг) теличок у віці, міс.							
	Новонароджені		6		12		18	
	п	M±m	п	M±m	п	M±m	п	M±m
<i>Лінія Анас Адеми 30587</i>								
Зефір 377	89	33,1±0,7	85	165,2±2,1	82	303,1±2,7	36	424,0±4,1
<i>Лінія Кипариса 633</i>								
Пісок 218	8	36,1±1,5	7	174,3±6,8	7	314,3±3,9	5	416,0±6,3
<i>Лінія Р.Соверінга 198998</i>								
Ельбрус 897	6	28,5±1,1	6	192,2±6,6	6	320,8±10,4	6	400,0±10,8
<i>Лінія П.Астронавта 1458744</i>								
Аполлон 1171	7	33,0±1,6	7	157,7±5,9	7	285,3±8,2	7	397,0±10,7
<i>Лінія С.Т.Рокіта 252803</i>								
Старост 6292435	15	33,4±1,1	14	164,0±3,5	14	303,9±4,1	7	412,0±6,9
<i>Лінія Елевейшина 1491007</i>								
Гусар 1587	38	29,5±1,2	37	172,6±2,9	37	298,2±4,2	29	402,4±5,9
Чаро 301	39	35,9±1,4	39	182,5±3,1	39	318,7±3,0	37	431,2±4,0
<i>Лінія М.Чіфтейна 95679</i>								
Гендрік 656419	118	32,4±0,5	115	168,5±1,7	111	305,7±2,5	88	429,7±3,1
Фріленд 395241	11	36,6±2,1	11	183,3±4,5	11	298,2±3,4	10	421,3±2,9
Марцель 3031	178	33,9±0,4	176	177,6±1,4	176	312,4±2,4	132	418,1±4,8
Метт 168	166	33,7±0,7	166	175,3±1,7	165	309,1±2,5	157	430,4±4,4
Таль 6582429	72	33,9±0,6	71	166,2±2,0	65	304,8±2,7	39	414,5±11,5
Тихий 3	5	29,8±1,2	5	169,4±4,4	5	304,2±5,4	5	412,4±9,1
<i>Лінія В.Б.Айдіала 1013415</i>								
Гавернор 65	51	34,2±0,6	51	169,9±2,7	50	318,1±3,4	41	416,8±3,5
Президент 3018	75	36,6±0,7	75	180,4±2,2	74	320,9±3,5	73	441,9±3,7
Бастер 82	119	36,3±0,5	107	165,7±2,3	104	297,6±2,8	63	409,0±3,6
Стар 85	139	35,0±0,5	138	176,5±1,9	138	314,1±2,4	129	431,6±8,0
Курант 1051	8	36,4±1,6	8	157,8±5,0	8	314,5±8,7	5	398,0±8,2

ми Ельбруса 897 і Фріленда 395241 становила 8,1 кг ($P < 0,01$), Ельбруса 897 і Президента 3018 — 8,1 ($P < 0,001$), Ельбруса 897 і Зефіра 377 — 4,6 ($P < 0,001$), Зефіра 377 і Президента 3018 — 3,5 ($P < 0,001$) та Гусара 1587 і Піска 218 — 6,6 кг ($P < 0,002$). Установлено також вірогідну різницю за живою масою при народженні та між дочками інших бугаїв.

У 6-місячному віці найбільшою живою масою характеризувалися дочки бугая Ельбруса 897 ($192,2 \pm 6,6$ кг), а найменшою — дочки Аполлона 1171 ($157,7 \pm 5,9$ кг). За цим показником дочки Аполлона 1171 поступалися дочкам Гусара 1587 на 14,9 кг ($P < 0,05$), Чаро 301 — на 24,8 ($P < 0,02$), Фріленда 3031 — на 19,9 кг ($P < 0,001$). Спостерігалася вірогідна різниця за живою масою у 6-місячному віці і між дочками інших бугаїв-плідників.

У 12-місячному віці найбільша жива маса виявилася у дочок бугая Президента 3018 ($320,9 \pm 3,5$ кг), а найменша — у дочок Аполлона 1171 ($285,3 \pm 8,2$ кг). Різниця за цим показником сягала 35,4 кг ($P < 0,001$). Дочки плідника Зефіра 377 за живою масою поступалися дочкам Президента 3018 на 17,8 кг ($P < 0,001$), Староста 6292435 — на 17 кг ($P < 0,002$), Гендріка 656419 — на 15,2 кг ($P < 0,001$). Між дочками інших плідників за вищеназваним показником встановлено також вірогідну різницю.

У 18-місячному віці найбільшу живу масу мали дочки бугая Президента 3018 ($441,9 \pm 3,7$ кг), а найменшу — дочки Аполлона 1171 ($397,0 \pm 10,7$ кг). Різниця між ними за цим показником становила 44,9 кг ($P < 0,001$). Перевага за живою масою над дочками бугая Ельбруса 897 дочок бугая Президента 3018 дорівнювала 41,9 кг ($P < 0,001$); Гусара 1587 — 39,5 ($P < 0,001$); Староста 6292435 — 29,9 ($P < 0,001$); Тихого 3 — 29,5 ($P < 0,002$); Таля 6582429 — 27,5 ($P < 0,05$); Гавернора 65 — 25,1 ($P < 0,001$); Бастера 82 — 32,9 ($P < 0,001$) і дочок Куранта 1051 — 43,9 кг ($P < 0,001$).

Результати наших досліджень показують, що ріст теличок у різні вікові періоди проходить нерівномірно. Так від народження до 6-місячного віку кратність збільшення живої маси теличок коливалася від 4,34 до 6,74 раза, від народження до 12-місячного віку — від 8,15 до 11,20 раза і від народження до 18-місячного віку — від 10,93 до 14,01 раза. Частка впливу батьків на живу масу новонароджених теличок становила 18,95%, 6-місячних — 22,33, 12-місячних — 24,44 і 18-місячних — 25,85%.

Висновки. Вивчено закономірності росту теличок—дочок різних плідників. Встановлено, що ріст живої маси проходить нерівномірно. На ріст живої маси впливають бугаї. Частка впливу батьків на живу масу новонароджених теличок становила 18,95%, 6-місячних — 22,33, 12-місячних — 24,44 і 18-місячних — 25,85%.

1. *Свечин К. Б.* Индивидуальное развитие сельскохозяйственных животных. — К.: Урожай, 1976. — 288 с.

2. Czaja H., Polanski S. Genetyczne I sredocvinskowe uwarunkowania wzrostu buhajkow hodowlanych rasu czerwono-bialej // Roczn. Nauk. Zootechn. — 1993. — 20, № 1. — S. 45–54.

3. Прудов А.И., Бальцанов А.И., Вельматов А.П. Рост голштино-симментальских помесей // Зоотехния. — 1994. — № 1. — С. 19–20.

ВЛИЯНИЕ БЫКОВ РАЗНЫХ ЛИНИЙ НА РОСТ И РАЗВИТИЕ ТЕЛОК УКРАИНСКОЙ ЧЕРНО-ПЕСТРОЙ МОЛОЧНОЙ ПОРОДЫ. Л.В. Ференц, Е.И. Федорович

Изложены результаты исследований роста и развития телок западного внутрипородного типа и влияния быков-отцов на их рост.

Телки, рост, быки, живая масса, возраст

INFLUENCE OF BULLS OF DIFFERENT LINES ON GROWTH AND DEVELOPMENT OF UKRAINIAN BLACK-AND-WHITE DAIRY HEIFERS. L.V. Ferents, E.I. Fedorovich

The results of research of growth and development of Western breed type heifers and paternal influence on their growth are stated.

Heifers, growth, bulls, live weight, age

УДК 636.2.082.32

Н.Г. ЧЕРНЯК, О.П. ГОНЧАРУК

*Білоцерківський державний аграрний університет
Інститут розведення і генетики тварин УААН*

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ РІЗНИХ ЛІНІЙ ПЛЕМЗАВОДУ СТОВ “АГРОСВІТ”

Викладено результати оцінки корів української чорно-рябої молочної породи за молочною продуктивністю, які належать до різних ліній.

Надій, лінія, порода, дочки, бугаї

Упровадження принципів великомасштабної селекції дало змогу за короткий термін підвищити ефективність галузі тваринництва і створити популяції з високим генетичним потенціалом. Завдяки імпорту сперми і племінних тварин із-за кордону в Україні створено генофонд високоцінних плідників молочної худоби, здат-

© Н.Г. Черняк, О.П. Гончарук, 2005

Розведення і генетика тварин. 2005. Вип. 38